

Mendel
University
in Brno

Faculty
of Business
and Economics

KLIMATICKÁ MIGRACE: REÁLNÁ HROZBA NEBO NOVÁ ŠANCE?

Robert Stojanov

S **art**
igration

Změna klimatu a migrace

Patří mezi nejvíce zmiňované společenské fenomény posledních 5-10 let (vyjma Covidu 19)

Migrace mění vlády a parlamenty.

Změna klimatu má globální a dlouhodobé dopady na naše životy.

Důvody migrace

Nikdo neopouští svůj domov bez dobrých důvodů.

Drtivá většina lidí preferuje zůstat v zemi původu a budou zde žít, pokud podmínky budou snesitelné.

Migrace tu vždy byla, je a bude

- Proč lidé migrují?

Počty mezinárodních migrantů (podíl na svět. populaci)

1960 – 75 mil. (2.5%)

1980 – 99 mil. (2.2%)

2000 – 177 mil. (2.8%)

2020 – 281 mil. (3.5%)

UNPD (2005, 2018, 2021)

Migration to Europe – 2015-2022

Previous years	Arrivals *	Dead and missing
2022	159,410	2,439
2021	123,318	3,231
2020	95,774	1,881
2019	123,663	1,510
2018	141,472	2,277
2017	185,139	3,139
2016	373,652	5,096
2015	1,032,408	3,771

* Include sea arrivals to Italy, Cyprus, and Malta, and both sea and land arrivals to Greece and Spain (including the Canary Islands). Data are as of 31 December 2021 for all countries. (UNHCR 2023)

Klimatická migrace

- Je dlouhodobé nebo trvalé vysídlení a přesídlení v důsledku jakýchkoli dopadů změny klimatu, které jsou obvykle spojeny s jakýmikoli ekonomickými a sociálními důsledky, jako je snížení příjmů, neúroda, ztráta zaměstnání atd., nebo osobní ambice
- Změna klimatu je rostoucí příčinou vnitřní migrace
- Dopady změny klimatu (snížení úrody, nedostatek vody, zvýšení hladiny moře) zvyšují pravděpodobnost migrace, protože postižení obyvatelé mají velmi malé možnosti přizpůsobit své živobytí v takto postižených oblastech

Hugo (1996), Kumari Rigaud et al. (2018)

Dosavadní přístup ke klimatické migraci

- Rozvojová pomoc orientovaná na adaptaci na dopady změny klimatu
- „Pomoc na místě“ – již název predikuje, co je cílem (zůstat na místě a nikam se nehnout, především nepřicházet do EU !!!)
- Poskytování humanitární pomoci
- Adaptace ‚in situ‘

Dopady změny klimatu

- **Bezpečnost**
 - nejistoty, špatná předvídatelnost
 - narušení systémů výroby potravin
 - přístup k (pitné) vodě
 - zdraví a hygieně
 - dopady na globální ekonomiku
 -
- ➔ transformace planety způsobem, který nemůžeme plně předvídat

Změna klimatu a města na pobřeží

- Rizika spojená se změnou klimatu ve městech se s dalším oteplováním rychle zvýší
- zejména v zemích, které jsou již nyní vystaveny vysokým teplotám a podél pobřeží
- Celosvětově se předpokládá, že přibližně **miliarda lidí** nacházejících se **v nízkopoložených městech na pobřeží a malých ostrovech** bude do roku 2050 ohrožena klimatickými riziky
- **Na venkově žije 3,4 miliardy lidí** a mnoho z nich je velmi zranitelných vůči změně klimatu.

Pracovní klimatická migrace

➔ otázka zní:

- ***Jak je možné odlišit "klimatické migranty" od jiných typů migrantů, především pracovních?***
- (A jak jim pomoci? ➔ Migrace a rozvoj)
- změna klimatu způsobuje ztrátu pracovních příležitostí, snížení úrody a příjmů
- migrace jako strategie přežití nebo zachování živobytí
- Pokud je to v současné době komplikované, znamená to, že ***klimatická a pracovní migrace jsou propojené?***

Migrace jako adaptace

- Migrační procesy jsou **spontánními adaptačními opatřeními** v mnoha zranitelných oblastech
- Migrace jako **mechanismus**, který společnosti používají v celé historii jako součást svých strategií využívání zdrojů a **zvládní variability klimatu**
- Pro některá zranitelná společenství, zejména ta, která se nacházejí v pobřežních oblastech, může být přemístění jediným schůdným řešením.

Negativní dopady

- ztráta pracovních míst, domů, plodin a půdy
- rozdělení rodin, ztráta soukromí
- zvýšení závislosti na pomoci státu nebo nevládních organizací
- úbytek stromů a hospodářských zvířat

Pozitivní souvislosti

- nárůst počtu zapsaných dětí do škol
- větší interakce lidí
- lepší přístup k některým programům a službám vládních nebo nevládních organizací
- větší bezpečnost
- pozitivní gender aspekt

Příčiny migrace - Sýrie

Mix faktorů: **1. Dopady změny klimatu**

- 2007–2010 sucho přispělo ke konfliktu
- Největší sucho v historii měření záznamů země, zničilo zemědělství
 - *masová migrace rodin farmářů do měst - cca 1.5 mil. lidí*
- sociální nepokoje vyvolaly konflikt v březnu 2011.
- Klimatické modely ukazují, že zvýšenou pravděpodobnost výskytu sucha v regionu v dalším období.
- (Podobná situace je v Sahelu – varování za posl. 20 let)

Kelley (2015): *PNAS*; Zastrow (2015): *Nature*

Odhady vnitřních klimatických migrantů

- Až 216 mil. vnitřních klimatických migrantů do 2050
- Subsahar. Afrika – 86 mil.
- Severní Afrika – 19 mil.
- Východní Asie – 49 mil.
- Jižní Asie – 40 mil.
- Latin. Amerika – 17 mil.

Ne-migrace jako prohloubení chudoby

- Nepříznivé klimatické podmínky nemusí nutně vyvolat migraci
- Jiní postižení obyvatelé, kteří jsou ještě zranitelnější a nemohou migrovat, zůstanou uvězněni ve stále více neživotaschopných oblastech
- Ne-migrace může vést k prohlubujícím se cyklům chudoby a zranitelnosti
- vystavení nepříznivým dopadům změny klimatu může způsobit mimořádné situace (např. potravinové krize)

Klimatická migrace jako řešení?

- Politiky a programy, které výslovně **berou v úvahu migraci obyvatel**
- Prostřednictvím **podpory adaptačních programů** budovat **ve městech** více rezilientní infrastrukturu, bydlení, způsoby vzdělávání, vhodné pracovní příležitosti
 - ve snaze **vyhnout se jejich marginalizaci**, životu ve slumech, zvýšení bezpečnosti, atd., případně další migraci

Děkuji pěkně za Vaši pozornost !

Smart Migration

Robert Stojanov
Mendelova univerzita

Kontakty
email: stojanov@centrum.cz

<http://smartmigration.cz/>
<https://twitter.com/MigrationSmart>
<http://www.stojanov.org>

Information

سيكون هناك حاجز عند الحدود الهنغارية ولكن سيكون من سهل اجتازه
كي تتفادى الشرطة، اركض خلال الطول، اذهب للطريق السريع، حيث
يمكنك ان توقف سيارة تاكسي، سيطلبون منك عادة 150 يورو، استأجر
تاكسي و انت من يتحمل مسؤوليته.
ان يكون هناك قطاع طريق، او ديرة، او افاعي عند الحدود فقط كن حذر عند
الحدود من الممكن ان يحاولوا اصحاب سيارات الاجرة ان يحتالوا عليك
اذا قلت الشرطة الفيس عليك فستمنحك في منحهم صفاح بحدار ولكن
سيوفرون لك الطعام والشراب واللباس

جدول الباى
Belgrade to Subotica
التكارة = 1,960 dinars / 17 €

3:50 - 7:30	12:30 - 15:25
4:30 - 8:00	13:00 - 16:30
6:00 - 8:55	13:50 - 17:35
6:30 - 10:55	14:30 - 18:00
6:50 - 10:15	15:00 - 18:10
9:00 - 12:30	16:00 - 19:10
9:15 - 12:10	16:45 - 19:40
10:20 - 13:35	17:45 - 20:30
10:55 - 14:30	19:45 - 23:00
12:10 - 15:30	20:30 - 23:25

جدول الباى
Belgrade to Kanjiža
التكارة = 1,900 dinars / 16 €

5:15 - 9:30	12:00 - 16:15
6:30 - 10:09	14:45 - 19:00
9:25 - 13:15	15:45 - 20:00
9:30 - 13:04	17:45 - 21:26

